

Brukarcykeln: Anskaffning av möbler

Du behöver nya möbler till din verksamhet och öppnar intranätet för att beställa. Läser instruktionerna: "Först och främst – behöver ni verkligen mer möbler? Om ni gör det, ska ni i första hand använda möbler som återbrukas inom organisationen. Därefter, köpa begagnade möbler från extern leverantör. Och i sista hand, köp nya möbler som är designade för cirkularitet och återbruk." Bra tänker du. Då vet jag!

En del i att ta en mer aktiv roll i ett cirkulärt flöde är att se över de aktiviteter som relaterar till anskaffning av möbler. Hur möbler anskaffas kan ha stor påverkan på möbelns livslängd, möjlighet till reparationer och vad som kan göras med möbeln då den inte längre behövs inom organisationen. Det finns flera alternativ till de linjära nyköp som ofta är normen idag: Köpa en produkt som är designad för cirkularitet och återbruk, köpa en [återbrukad](#) (begagnad) produkt eller [hyra möbler](#). Prioriteringsordningen för [Brukarcykeln](#) i figur 1 ger en vägledning, och fokus bör vara att agera så högt upp i pyramiden som möjligt.

Nyckelroller för anskaffning av möbler

Anskaffningen börjar med ett behov av att skaffa möbler, exempelvis vid inredning av nya eller befintliga miljöer. Detta behov bör först och främst utvärderas: Behöver verksamheten verkligen skaffa mer möbler eller går behovet att tillgodose på annat sätt – om behovet finns, kan det lösas genom internt återbruk?

Inredare och projektgrupper för inredning av en specifik miljö innehar nyckelroller för anskaffning av möbler, då de ofta avgör vilka möbler som ska finnas i verksamheten. Det är viktigt att inredaren och beställaren båda har kompetens och intresse att beakta återbruk. Ett konkret stöd som för in cirkulära perspektiv vid inredning av nya och

Läs mer på
nästa sida!

befintliga miljöer är [projektbrief för inredningsprojekt i en cirkulär ekonomi](#). Därutöver ger goda strukturer, rutiner och framförhållning vad gäller nyinredning, renovering och flytt av verksamheter ökad möjlighet att göra medvetna val vad gäller anskaffning av möbler. Vid anskaffning av mindre volymer av möbler har inköpsavdelningar och enskilda beställare viktiga roller. Strategier, mål, styrande dokument och incitament som tydligt placerar verksamheten i en cirkulär ekonomi och stimulerar cirkulära flöden kan stötta dessa utförande roller, exempelvis genom:

- En tydlig inriktning för inköpsavdelningen att köpa in möbler som är designade för cirkularitet eller återbrukade (se exempelvis [snabbfakta för befintliga miljömärken och cirkularitet](#)). För att uppnå cirkulär upphandling behövs dessutom ett fokuserat arbete där inköps- och miljöavdelning ofta behöver samverka för att ta fram cirkulära krav och kriterier för att komplettera de befintliga. Därtill behöver processerna kring anskaffning inom organisationen (inköp eller hyra av nya och återbrukade möbler) också ofta ses över och utvecklas.
- Klara riktlinjer för beställare inom verksamheten kring hur de ska göra då det finns ett behov av möbler. Det måste vara lätt att göra rätt! Exempelvis kan en prioriteringsordning ange att beställaren bör 1) se över om det verkligen finns ett behov av möbler, 2) undersöka om behovet kan tillgodoses av möbler som återbrukas inom organisationen, 3) köpa återbrukade (begagnade) möbler från externa aktörer, 4) köpa nya möbler som är designade för cirkularitet.

Kultur och engagemang

För en organisation som vill agera mer cirkulärt vid anskaffning kan det vara värdefullt att också undersöka organisationskulturen och engagemanget kring anskaffning av cirkulära och återbrukade möbler, då dessa aspekter har stor påverkan på vad som verkligen sker i praktiken. Anses det vara norm och status att få nya möbler? I så fall, hur kan detta luckras upp? Några tips för att öka engagemanget kring återbrukat och cirkulärt är:

- Att tydligt kommunicera övergripande strategier och policys kring cirkulärt agerande;
- Att kommunicera vad organisationen gör kring återbrukade och cirkulära möbler och hur det bidrar till att uppnå mål kring miljö och resurseffektivitet;
- Att införa incitament för att styra beteende i en viss riktning;
- Att visa upp goda exempel på snyggt inredda miljöer med återbrukade möbler.

Exempel

En organisation som arbetar aktivt med cirkulära möbelflöden i anskaffningsfasen är Malmö stad, som nyligen tagit fram ett ramavtal för återbrukade möbler och relaterade tjänster. Avtalet lanserades våren 2019 och innehåller köp av återbrukade möbler samt tjänster, bland annat rekonditionering, möbeltapetsring, snickeri och lackering, redesign samt inventering. I avtalet ombeds leverantörerna visa på sin cirkulära mognad och framtida ambitionsnivå genom att tillhandahålla handlingsplaner kring cirkulär utveckling, incitament för att använda avtalet samt samarbete.

Läs mer

Se snabbfakta för [Brukarcykeln](#) samt för faserna [innehav](#), [avveckling](#) samt [organisation och nätverk](#).

[White arkitekter, 2019: Projektbrief 1.0. Inredningsprojekt i en cirkulär ekonomi.](#)